

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom Poslana. osmrtnice in javne zahvale domači oglasi itd. se računajo po pogodu

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase surejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

„Edinost“
ha ja enkrat na dan, razun nedelj in ra znikov, ob 6. uri zvečer.
Naročnina znaša:
a celo leto . . . . . 24 kron
za pol leta . . . . . 12 „
za četrt leta . . . . . 6 „
za en mesec . . . . . 2 kroni
Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.
Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nvč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nvč.)

Telefon št. 870.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu

Dopolnilne volitve

„Zavarovalnico proti nezgodam“

Naši kandidatje kakor zastopniki skupine gospodarjev so:

za I. kategorijo:

Mankoč Ivan

trgovec z lesom v Trstu.

Namestnik:

Dolenc Eduard

poštar v Trstu, via Belvedere.

II. kategorijo:

Tönnies Gustav

tovarnar v Ljubljani.

Namestnik:

Samassa Albert

tovarnar v Ljubljani.

VI. kategorijo:

Stare Feliks

Radomlje na Kranjskem.

Namestnik:

Majdič Vinko

posestnik mlina v Kranju.

Še enkrat opozarjamo naj se glasovnice, podpisane kakor predpisano, dopošljejo pol. društvu „Edinost“ vsaj do 17. t. m., ker volitev bo že 18. decembra.

Centralni volilni odbor.

Volitve v Istri!

Pod tem naslovom priobčuje Dinko Politeo v »Agramer Tagblattu« članek, ki nas zanima zlasti tudi zato, ker pričinja z reminiscencijo iz dobe začetkov narodnega preporoda v Dalmaciji in priča, da tudi dalmatinski Italijani niso bili drugačni, dokler so imeli moč v rokah, nego so naši primorski signori. Članek slove:

Ko so leta 1867 v deželnem zboru dalmatinskem razpravljali o verifikaciji volitve poslanca dra. Lapenna, se je dvignil tudi pokojni Pavlinović, da spregovori proti odobrenju. Pavlinović je edino takrat govoril italijanski in je takoj začetkom svojega govora primerjal Lapenna s Katilino. Na strani Italijanov, ki so imeli takrat večino v deželnem zboru, je navstal hrup, kakošnjega ni bilo nikdar poprej v deželnem zboru dalmatinskem in tudi nikdar več pozneje. Poslanec dr. Rodmann je celo grozil Pavlinoviću s pestjo in mu kričal v obraz: noi oseremo tutto — mi bomo skušali vse in si dovoljevali vse. Od takrat se ta noi oseremo tutto porablja med dalmatinskimi Italijani kakor geslo.

Ko so se leta 1897 v Istri vršile državnozbornske volitve, je kandidat italijanske stranke, odvetnik dr. Bartoli, ki je bil zajedno predsednik italijanskega političnega društva za Istro, izdal isto parolo in je razpravljal o njej javno kakor o svojem »motto«. Ta motto je pomenjal za tamošnje volilne razmere, da Italijani porabijo vsa sredstva, zakonita in nezakonita, pošena in nepošena, dovoljena in nedovoljena, da si le pribore zmago. Oni so se tudi jako strogo držali tega gesla in posrečilo se jim je, porabivši vsa sredstva, prodreti v V. kuriji.

Kakor kaže, so se tudi o sedanjih volitvah spomnili tega gesla. Ni ga sredstva, katerega Italijani ne bi poskusili, da nagnejo zmago na stran svoje zastave. Tudi sedaj jim je veliko ležeče na tem, da prodrejo v V. kuriji. Ali oni zahtevajo še veliko več. Vsled kompromisa v Tirolu izgubijo Italijani en mandat; to zgubo hočejo v Istri poravnati ter iztrgati Hrvatov in Slovencev skupino kmečkih občin zapadne Istre, katero je dosedaj zastopal dr. Laginja. V Evropi brzkone nimajo nobenega pojma, kako so Italijani umeli popačiti volilne liste. Proti takemu pačenju se je sicer moglo protesti-

rati, ali tudi to se je preprečalo z različnimi sredstvi.

Tu omenja članek vsa ta sredstva in konstatira še posebno, da je v Istri javna tajnost, da je bil načrt za razdeljenje volilnih sekcij izdelan v deželnem odboru istrskem. Potem nadaljuje z dokazili, da o časih volitev Italijani sami pripoznavajo nehoté, da je Istra slovenska zemlja, in sicer pripoznavajo s tem, da se na agitacijah med ljudstvom poslužuje hrvatskega jezika in da za dobo volitev izdajajo celo hrvatski list. Da pa ta narodni značaj prikrivajo pred svetom, oziroma da zmagujejo na volitvah, v ta namen pačijo volilne liste.

Volilni boj je jako hud, kakoršen se morda še ni izvojeval v Istri.

Na to povdarja članek doseadanje vspehe in dogodke iz volilne borbe, zlasti pa kričeči slučaj v Oprtlju in meni: Morda ta nasilstva drugod niso tako očita in se vrše bolj zvijačno, ali vsekako so povsodi odločilni moment v tem volilnem boju.

Članek zaključuje: Zmaga takih življenj proti poštememu hrvatskemu in slovenskemu narodu ne more nikdar imeti trajnega značaja. Volilni shodi, ki se vrše sedaj v tem sedaj v onem kraju, dokazujejo jasno, da je Istra hrvatska in slovenska pokrajina in da se ljudstvo začinja osvoboditi iz rok krvosov, ki so je tlačili toliko let. Tudi v Istri se je vzdramila narodna zavest in se bo povzdigala vedno močnejše, dokler ne dospe do zmage. To se zgodi in se mora zgoditi, ker pravica je na strani Hrvatov in Slovencev.

Pismo iz slovenskega Štajerja.

Kakor po vseh kronovinah totranske polovice države, vnamajo tudi pri nas na Štajerskem duhove sedanje volitve. Dosedaj smo Slovenci na Štajerskem še vedno zložno volili, a o teh volitvah se cepijo naši glasovi. To je žalosten pojav v naši zgodovini, ki postane še lahko celo osodepolen za nas...

Nihče ne taji tega in vendar se boj nadaljuje. Vzrok temu je ta, da se pri nas Slovencev dela le veliko preveč politika od nerazsodnih, neizkušenih in nepoklicanih ljudi. Vsaki politični začetnik hoče že zapovedovati, vsakdo hoče biti že imeniten mož — vsakdo

ljubici, kako je sedel poleg nje, kako se je sprehajal žnjo roko v roki itd. Tudi rokavice mu niso prizanesle v spanju.

Takoj, ko je odbila zjutraj peti ura, je že trkal zvesti postrežnik na vrata njegove spalnice, on je pa dejal: »Pustite me še deset minut; mej tem pa mi spravite obleko v kovček in nesite ga na postajo.«

Postrežnik je ubogal.

Ura je odbila pol šeste in Francelj je ustal. Hotel se je obleči, pa joj, — hlač ni bilo ne čevljev. Ves besen je začel upiti, razsajati in zvoniti, na kar je pritekla dekla v njegovo sobo. Videča pred seboj človeka v tako čudni uniformi in tako razburjenega, mislila je, da je nor, ter je bežala naznanit gospodarju čudni prizor. Ta se je bal iti sam k »nojemu« tujeu; hitro je sklical nekaj ljudi, ki so vzeli za vsaki slučaj nekaj vrvi seboj, da, če treba, zvežejo — noreca. Ko so prihrumeli v Franceljno sobo, je zaupil gospodar:

»Mirni bodite, ne ganite se, drugače vas takoj zvežemo!«

»Razbojniki, tolovaji, morileci!« je upil Francelj ves srdit ter mahal z rokama, a krčmar in njegovi so že bili na njem ter mu takoj zvezali roki.

general... a od kje bomo jemali potem vojakov?!

Nam manjka mož-voditeljev, ki bi svoje delovanje uravnovali vedno po najvišjih skupnih ciljih vsega naroda, ne da bi pri tem zanemarjali specialne, lokalne težnje posamičnih odlomkov naroda. Že starim Rimljanom je bilo pravilo «salus rei publicae suprema lex esto»!

Blagru, sreči in slobodi naroda se morajo podrežati vse druge težnje, in osebne in tudi strankarske koristi; to pravilo je v pogoj za obstanek in veličino vsakega naroda. Ali zdi se, da so se slovenski politiki dosedaj še malo učili od Rimljanov. Pogled na naše strankarske, strastne boje kaže, da Slovenci nimajo tiste potrebne bistroumnosti in resnosti, ki je državotvorna. Med Slovenci nahajajo le malo zares resnih politikov — politikov s širokim obzorjem. Pri nas vlada le preveč strankarstvo in egoizem in od tod vsa naša nemoč, vsa naša mizerija in naše poniževanje. Narodu, ki ne zna krotiti svojih strasti, preti poguba; ne more ga rešiti ni liberalizem ni klerikalizem, ker takov narod ne more združevati svojih moči v samoubrano.

Tudi pri nas na Štajerskem je nastal razdor v volitvi za V. kurijo. Eni so za sedanjega poslanca te pete kurije, za Žičkarja, drugi za Hribarja. Ta razdor utegne imeti usodne posledice.

V rodoljubni skrbi obzaljujemo, da ni »narodni volilni odbor« s krepko roko posegel vmes, mesto da je odločitev prepustil volileem.

Mem se zdi, da se tudi pri nas nekateri preveč plašijo pred pošastjo klerikalizma. Ne da bi hotel morda odobravati vse, kar delajo naši konservativci ali pa posamični duhovniki — saj je tudi med temi nespametnih fanatikov. O ne, jaz ne odobrujem vsega in da nisem Bog ve kako »črn«, je pač v dovoljen dokaz dejstvo, da sem bil ravno jaz oni, ki sem — z ozirom na naše žalostne razmere — odsvetoval, da bi se štajerski Slovenci udeležili II. katoliškega shoda!

Ali na drugi strani bi opozoril gospodo, da je »klerikalizem« nekaj, kar korenini v sreih narodov — tisti klerikalizem namreč, ki je sinonimen z verskim čutom... Ni si pa možno misliti vere brez — duhovščine! Duhovščina je in ostane činitelj v življenju naroda istotako, kakor si ne moremo misliti zdravega napredka in razvoja brez posvetne inteligence.

»Vlak zamudim, pustite me trinogi, hitite na postajo po mojo obleko, ki je shranjena notri v kovčeku.«

Ali niso mu hoteli verjeti in uverjeni so bili še bolj, da je res nor.

Bolj ko se je Francelj branil, tem bolj so ga stiskali »beriči« in vezali.

Milo prošé in z velikim trdom je zamogel Francelj dopovedati in dati razumeti, da mu je postrežnik odnesel vso obleko na postajo, in da nima kaj obleči.

Ko je gostilničar videl, da Francelj res nima nikake obleke v sobi, poslal je takoj postrežnika na postajo, kateri je kmalu pridiral s kovčekom in Francelj se je oblekel v vsej naglici in zbežal. Ali baš, ko je stopil na postajo, je vlak — zapiskal in odrdral Franceljno pred nosom.

»Kedaj odide drugi vlak?« je vprašal ves spehan.

»Ob peti zvečer«, je sledil odgovor.

»Prokleta smola« je mrmral sam seboj. Čakati je moral na popoldanski vlak in prišel na ženitovanje baš, ko so drugi svatje odhajali na svoje domove.

Pa recite sedaj, da naš Francelj ni imel »smolo«!

(Zvršetek.)

PODLISTEK.

Smola praktikanta Francelja.

(Spisal Jaka.)

Po groznem in britkem »pumpanju« se je zopet sprijaznil z nehvaležnim možnjčkóm.

V kovček je lepo spravil svojo najlepšo obleko in druge drobnjavi, vzal še palico ter odšel, s cilindrom pokrit, na kolodvor.

Ker je »rad« občeval s priprostim ljudstvom, je kupil karto tretjega razreda.

Tra, tra, fertig!

Hlapon je pihal in kihal, on pa je pušil — »šport«.

Ker mu je bilo v železničnem vozu dolgočasno, odprl je kovček ter začel še enkrat pregledovati svoje stvari. Hkratu je postal nestrpen, iskal in brskal je po kovčeku, vse zmetal iz njega ter ga obrnil narobe, pretipal vse žepe, se vdaril po čelu, še celo listnico je preiskoval. Nekaj mu je manjkalo.

»Prokleta glava«, je godrnjal in javkal, »kaj naj storim sedaj, prav tega mi je manjkalo.«

»Kaj jim je gospod, da so tako slabe volje in nemirni«, je vprašal nasproti mu sedeči kmet.

»Kaj vas briga.«

»Če se da pomagati...«, je pristavil kmet.

»Če hočete prav vedeti, rokavice sem pozabil.«

»Pa zato se jezijo, saj jim jih jaz lahko posodim, če jih zebe.«

To zgovorivši, je odprl mož svoj koš, iz katerega je štrlela polenovka in gledal hleb kruha; izvlekel je iz koša par debelih rokavice »na dva prsta« ter jih ponudil Franceljnu.

Ubogi Francelj ni vedel, bi se-li jezil, ali bi možu pripeljal »eno gorko«. Potolažil pa se je vendar, ga gledal in molčal.

Kmet je pa polagoma spravil rokavice zopet v koš.

Lukamatija je zapiskal ter naznanil potnikom postajo P... Na tej postaji je moral Francelj izstopiti, ker vlak je krenil na drugo progo. Še le drugo jutro se je mogel odpeljati naprej, to noč pa je prespal v gostilni, oddaljeni deset minut od postaje.

Po večerji je naročil postrežniku, naj ga zbudi ob petih, ker vlak odide ob šestih.

Predno je legel, pomeril si je še enkrat novo obleko, ki jo je prinesel seboj v kovčeku. Vso noč je sanjal o ženitovanju, o svoji

Narekuje mi torej slovensko rodoljubje, ako svarim gospódo, naj ne skušajo odpraviti, kar se odpraviti ne da. Izrastle na instituciji naj le skušajo odpraviti, ali institucija sama je neprimična. Česar ni mogel zatreti Dijokleeijan — to se tudi dan danes ne posreči nikomur. Najmanje pa v nas Slovenci! Jaz se na to stran ničesar ne bojim, ali bojim se le, da nastanejo viharji, ki bodo majali stebre — obstanku naroda!

Sveta narodna dolžnost bi bila vsem resnim, rodoljubnim in razumnim možem, da bi umirili strasti in dali besedo umu, pameti in rodoljubnemu čutu, ter da bi tako naše delovanje obrnili v strujo, kakor zahtevajo potrebe naroda. Vse delovanje naših veljakov na Slovenskem kakor da drvi za nekim fantomom, kakor leté otroci za balončki. O tem pa se pozablja na pravo narodno delo, na gospodarsko in duševno, za emancipacijo slovenskega naroda, ki sedaj še ječi pod tujim jarmom, tujim kapitalom in tujo vzgojo. Koliko imate domače trgovine, domače obrti, domače industrije? Toliko, kolikor nič. In vendar kako ugodno lego imajo naše slovenske pokrajine za trgovino, ležeče med izomikanimi narodi in ob morju! Koliko prilike je pri nas za vpešene razvoj industrije, ker je v deželi premoaga, vode in železa; in druge rude ni daleč. Kaj in koliko se je storilo v tem oziru? Toliko, kolikor — nič. Istotako je z našo narodno izobrazbo, ki je vsa tuja.

Torej gospóda, le ubijajte se dalje med seboj, dokler vam tujec izpodbije tla vsem skupaj, da še groba ne najdete več v svoji domači zemlji, kakor je tožil že Prešeren!

Vendar pa: še je čas. Ni še vse zgubljen, ako rojaki sprevidijo svoje prazno in brezumno delo, ako umirijo strasti ter se lotijo res dela za oslobojenja našega naroda v gospodarskem in duševnem oziru! A v to je pred vsem treba — miru.

Mi pozivljemo zato narodne voditelje, da pri nas na Štajerskem odpravijo preprij radi kandidatur, da se ne bodo razburjali duhovi po nepotrebnem.

Ako pa vam je boj ljubi, ga pa le imejte, ali potem nam ne tožite nikar in ne jadikujte o naši «britiki» osodi. Ne tožite, da nas ubija nasprotnik, ko se ubijate — sami!

Duhoven.

Politični pregled.

V TRSTU, dne 14. decembra 1900.

Volilno gibanje. V sv. Mihelu pri Koprju se je vršila véčeraj ožja volitev dveh volilnih mož za V. kurijo. Izvoljena sta bila dva italijanska volilna moža. — Volilna komisija za III. sokojejo v Pulju je zopet nekaj srečno iztaknila, da bi pomagala Bennatiju na noge. Našla je namreč, da izmed 10 socialistiških mož te sekcije 4 niso bili zakonito izvoljeni in da se mesto njih izvolijo 4 izmed italijanskih kandidatov, ki so bili ostali v manjšini. Kdor zna, pa zna! Danes se je bila v Pulju važna bitka, ki bo morda odločilna za konečni izid volitve za V. kurijo: volila je namreč peta sekcija, v kateri so tudi naši posegli v volilni čin.

Na Kranjskem je dne 12. t. m. o volitvi iz pete kurije zmagala katoliško-narodna stranka. Oddanih je bilo skupaj 54.229 veljavnih glasov. Od teh je dobil kandidat napominane stranke, dr. Ivan Šusteršič, ogromno večino t. j. 38.236 glasov. Kandidat narodno-napredne stranke g. Jelenc je dobil 11.812 in socialni demokrat Kopač 3847 glasov. V središču dežele — v Ljubljani, kjer je mnogo nad 6000 volilcev, je bilo oddanih le 3125 glasov. In sicer je dobil g. Jelenc 1236 glasov, dr. Šusteršič 1204 in Kopač 685 glasov. — Dne 18. t. m. se bo vršila volitev v kmečke občine. Pripomnimo, da je volitev na Kranjskem direktna in tajna.

Na Koroškem se vrše prvotne državnozbornske volitve z vsem strankarskim ognjem in pritiskom. Nemški nacionalci se poslužujejo vseh poštenih in nepoštenih sredstev v dosegu zmage. Žugajo, lažejo, obečajo plačujejo pivo in žganje ter darujejo — kaštrune. Tako je neki volilcev v Kotmarivasi zelo točno rekel, da ne gre za vero, marveč za pivo, ki ga je dobil. — Slovenci so zmagali v zadnjem času: V Škocijanu v obeh kurijah sijajno; v Črni so zmagali samo v IV. kuriji in tako tudi v Hodišah in Ovbrab. V Žitarivasi sta bila v IV. kuriji izvoljena dva Slovence in dva nasprotnika. V Beli so zmagali Slovenci v obeh kurijah.

Galicija. Iz splošne kurije so bili na Gališkem voljeni dosedaj sledeči kandidati

datje poljskega osrednjega volilnega odbora: dr. Niementowski v Tarnopolu, knez Pavel Sapieha v Brody, Štefan pl. Moysa v Kolo-meji, dr. Adam Doboszyński v Przemyslu, dr. Vincencij Jablonski v Sanoku in grof Mječislav Pininski v Borozezowu in član poljskega kluba župnik Zygulinski v Tarnowu. Pristaši Stojalowskega so bili vojnici: Anton Bomba v Rzeszowu, Wilk (v ožji volitvi) v Jaroslavu in kmet Fijak v Wadowicah. Socijalnih demokratov je bil dosedaj izvoljen samo jeden, namreč Daszynski v Krakovu, dočim je v Lvovu prodril neodvisni socialist Breiter proti socialnemu demokratu Hudecu. V Stryju je bil izvoljen kandidat maloruskega osrednjega volilnega odbora, dr. Andrej Kos. Razven tega so v Stanislavu zopet izvolili bivšega poslanca dr. Ivana Walewskega, a v Novem Sandecu narodnega antisemita dr. Mihaela Danielaka.

Iz češkega deželnega zbora. O véčerajšnji razpravi glede doklade na žganjarino je naglašal cesarski namestnik, da je novemu davku, ki da nikakor ni težkoten, ta cilj, da sanira deželne finance; priporočal je skorajšnjo rešitev te predloge že z ozirom na kratko zasedanje, ki bo trajalo najdalje do 22. t. m. Posl. Metall je predlagal, da se ta zakonski načrt izroči proračunskemu odseku. Posl. Iro je menenja, da deželni zbor ni prisiljen, da bi rešil to vprašanje ter priporočal, naj država monopolizira izdelovanje žganja. Posl. Pergelt je iz stvarnih razlogov proti predlogi ter jej ne more pritrditi niti s finančnega stališča. Posl. Fořt je branil kompetenco deželnega zbora za rešitev tega vprašanja ter priporočal meritorno razpravo. Posl. Anys predbaciva nasprotnikom doklade na žganjarino, da so skrivoma nasprotni tudi povišanju učiteljskih plač, ker nasprotujejo zboljšanju deželnih financ. Posl. Jueh je zavračal to grajanje Nemcev, kateri da nameravajo temeljito preosnovno deželnih financ, ker smatrajo sedanje finančijske narebde za nezadostne. — Potem so predlogo izročili proračunskemu odseku. Konečno so brez debate rešili poročila odsekov o ureditvi razmer profesorjev in učiteljev gospodarskih učnih zavodov. Prihodnja seja bo v torek.

Državni zbor ogrski. V razpravi o proračunskem provizoriju so Madjari zopet pokazali, kako njih domišljavost sega naravnost v neverjetno in da so naravnost nenasitni. Že sedaj imajo takov upliv in politiško moč v monarhiji, da so absolutni gospodarji v svoji polovici države, da uplivajo na razvoj stvari v naši polovici in da vsa naša vnanja politika nosi pristno madjarsko znamko. Naša zveza z Nemčijo služi le njim in politika Avstro-Ogrske na Balkanu, kjer so engažirani naši največi interesi, je prikrojena po pristnem madjarskem konceptu. In ministerstva v Avstriji vstajajo in padajo, kakor je že v Budimpešti lepo ali grdo vreme. To je delež, ki ne odgovarja ni številu, ni kulturi Madjarov, najmanje pa je opravičen po poznanih njihovih državnopravnih aspiracijah.

In vendar še niso zadovoljni, ampak zahtevajo več, več, več, kakor da je vse, kar ni madjarskega, le prirastek brez pomena okolo madjarskega globa.

Véčeraj je n. pr. tožil posl. Ugron, da ogrska država nima tistega mesta v evropski politiki, ki jej pristoji. Krivda na tem da je na skupni monarhiji, ker v inozemstvu ne uživa potrebne ugleda, a to vsled notranjih razmer v Avstriji. Nekaj zlatega zrna pa je vendar podal rečeni poslanec, povedal je nekaj resnice, ali ne — vso. Nekaj, kar je žigosal, je res vsega žigosanja vredno, ali povedal naj bi bil vso resnico, da so ravno Madjari s svojim večnim zavezništvom z nemškimi liberalci, omogočili v Avstriji, kar sedaj šiba gosp. posl. Ugron.

Gospod Ugron je rekel, da se vojska od strani Nemcev in od strani onih, ki stoje naši vojni sili na čelu, smatra kakor pomembno sredstvo. Menil je nadalje, da bi Nemčija morala uplivati v ta namen, da bi avstrijski Nemci ublažili svoje zahteve in da bi se tako omogočila sprava s Čehi! Kajti, ako bodo narodni boji nadaljevali s tako srditostjo, kakor do sedaj, bo razpad Avstrije neizogiben.

Ugronu je odgovarjal ministerski predsednik Szell, ki je proslavljal trozvezo in povdarjal, da ista koristi tudi Ogrski. (Ako bi bil gospod Szell hotel primakniti bližje k resnici, bi bil rekel — Madjarom.) Vse tri zvezane države da imajo skupne interese.

Potem je povdarjal še enkrat — in to po vsej pravici —, da se je pozicija Ogrov zboljšala ravno vsled dejstva, da Avstro-Ogrska pripada k trozvezi, in da bi Ogrska država trpela le škodo, ako bi trozveza razpala. Konečno je ministerski predsednik proti Ugronu, ki je zahteval povsem neodvisno ogrsko državo, branil tudi zvezo z Avstrijo.

S tem je bila zaključena generalna razprava.

Ob zaključku bi pripomnili še na izvajanja posl. Ugrona, da njegovim željam, kar se dostaje zahtev naših Nemcev, prav lahko ustrezemo, ako — hočejo Madjari. Nehajo naj biti večni zavezniki naših lažliberalnih Nemcev, nehajo naj strmoglavljati vsako ministerstvo, ako ni tem Nemcem po godu, nehajo naj v kritičnih trenutkih spletkariti za parlamentarnimi kulisami in v dvornih krogih proti pravičnim aspiracijam avstrijskih Slovanov, premene naj dosedanje svoje, vsaki pravici in človekoljubju v obraz bijoče razmerje do svojih lastnih Slovanov, pa bodo videli, kako se zmanjša moč Nemcev in z zmanjšano močjo pride tudi ublaženje zahteve in — sprava s Čehi in Slovani sploh bo mogoča.

Madjari imajo torej recept na svojem domu in ga ne treba iskati v Nemčiji — samo porabijo naj ga!

Politično društvo „Edinost“

priredi

v soboto dne 15. decembra 1900
ob 8. uri zvečer

volilni shod pri sv. Jakobu

v krčmi „Konsum. društva“.

V nedeljo, dne 16. decembra 1900

pri sv. Ivanu.

(prostor se prijavi.)

in

v Rojanu

v prostorih konsumnega društva

ob 4. uri popoldne

s sledečim dnevnim redom:

1. Pozdrav predsednika.
2. Pogovor o volitvah.
3. Eventualnosti.

Na obilno udeležbo uljudno vabi

ODBOR.

Tržaške vesti.

Imenovanja. Višim poštanim oficijalom so imenovani poštni oficijali: Julij Simpa v Trstu, Josip Gullinger in grof Viktor Del Mestri v Gorici.

Imenovanje. Tukajšnje deželno više sodišče je imenovalo pisarniškega pomočnika Nikolaja Galla kancelistom na okr. sodišču v Kobaridu.

Dobrohotna beseda. Govoré o predstoječi dopolnilni volitvi v zavarovalnico za slučaj nezgod piše »Rdeči prapor« med drugim:

»Vse delavce pozivamo, naj glasujejo samo za naše delavske kandidate. Naj se ne dajo premotiti od delodajalcev in naj ne poslušajo nacionalnih fraz. Zavarovalnica proti nezgodam ni nobena nacionalistična igrarija, temveč institut, v katerem se odločuje o sreči in nesreči ubogih žrtev dela. Delokrog zavarovalnice se razteza po deželah, v katerih stanujejo različni narodi, a delavci vseh narodnosti imajo enake interese, zahtevati, da je za njih ponesrečene tovariše dobro poskrbljeno. Torej: doli z italijanskim, s slovenskim in z vsakim šovinizmom!»

Na ta poziv moramo odgovoriti s par besedami. »Rdeči prapor« torej tudi o tej priliki meče v en koš laški in slovenski narodni šovinizem in podtika torej tudi nam, da nas tudi na volitvah v omenjeni zavod vodi le narodni šovinizem. Najbolji odgovor na to insinvacijo so imena kandidatov, ki jih objavljamo danes na drugem mestu. Med štiri kandidati sta dva moža, katerih nemško mišljenje je notorično. Jeden njih pa se nikjer in nikoli ne udeležuje javnega življenja. Ako bi nas res vodil le slovenski šovinizem, po-

tem bi gotovo ne priporočali teh mož. Ali ravno zato, ker želimo, da bi iz zavarovalnice zginil narodni italijanski šovinizem in da bi zavod ustrezal le svojemu humanitarnemu namenu, brez ozirov na narodnost in nepristransko za vsakogar, nismo nimalo gledali na politično mišljenje kandidatov. In tudi s tem, da nismo postavili nobenega Italijana, se nismo nimalo pokazali narodne šoviniste ali sovražnike Italijanov. Prosimo, sedaj imajo Italijani itak že zavod v rokah; zato pa zahteva ravno načelo ravnopravnosti in narodne strpljivosti, da pride na upravo zavoda tudi nekaj Neitalijanov.

Saj priznava »Rdeči prapor« sam, da je delovanje dosedanje uprave razvidno »iz birokratičnega, ošabnega in nečloveškega postopanja...«; iz tega pa sledi z neizprosno logiko, da je le humanno početje in koristno za zavarovance, ako si prizadevamo, da v to upravo pride drugačen duh.

Sveda pravi »Rdeči prapor«, da naj bi se izvolile sposobne osebe iz delavskih vrst. Tudi temu ne bi prigovarjali. Ali gospodje pri »Rdečem praporu« naj bi ne pozabili na laški pregovor, ki uči, da kdor hoče preveč objeti, nič ne objame; naj bi ne skušali vedno le glas svojega — recimo — ognja, ampak tudi glas — računov. Če se bodo delavci-pristaši socialne stranke trmasto vlekli na jedno stran, mi drugi na drugo stran, potem bo efekt pač jedino ta, da ostane vse pri starem, da ostane zavod izključno v rokah italijanskega šovinizma, kateremu očita »Rdeči prapor« ošabno in nečloveško postopanje. Krivica je tu — o tem smo prepričani vsi. A čim smo uverjeni, da jedna sama stran ne more zlomiti krivice, potem je postulat razuma in dobre in poštene volje, da se zložijo vsi oni, ki so proti krivici, s tistim justament-postopanjem gotovo ne bo pomagano dobri stvari.

To je naša dobrohotna beseda — sedaj pa ukrenite, kakor se vam zdi.

Poročilo o sinočnji seji mestnega sveta tržaškega smo morali zaradi pomanjkanja prostora odložiti na jutri.

Zaplena. Véčerajšnje številko našega lista je zaplenilo državno pravdnitstvo radi notice, priobčene v rubriki »volilno gibanje« in govoreče o volitvi v Škoflji. Gg. naročniki dobé drugo izdanje te številke priloženo k tej današnji številki.

Potreben izlet. Pišejo nam: Marsikdo poreče: sedaj ni čas za izlete, o takih stvareh se bo govorilo na spomlad ali poletje! Dobro! Tega menenja je tudi pisec teh vrstic, ali ker je obljubil s častno besedo, da priredimo izlet, na katerega mislim jaz, in to o prvi priliki — moram že sedaj opozoriti vsa narodna društva na ta, do sedaj nepoznani nam krasni naš svet.

Miljski hrib je ta kraj, kamor je stopilo še malo tržaških Slovencev! Ta hrib je tako lep, tako romantičen, da ne bo nobenemu žal, ako si ga ogleda od blizu!

Hrib je torej lep, ali denimo tudi, da ta hrib ne bi bil lep, je pa ljudstvo, ki prebiva na njem, zlato ljudstvo! Tam vdobite lepa velika poslopja (hiše gg. Korošceev), tam vdobite kapljice božje, kakor malo kje! Naš veliki posestnik Čuč pri sv. Barbari nam da okusiti takega, kakoršnjega ne pride morda daleč na okolo nikdo. Ti vrli naši ljudje nas že sedaj pričakujejo z odprtim srcem in odprtimi rokami, zato moramo prirediti tja slovenski izlet, ki odpre marsikomu — nov narodni svet!

Ob svojem času se oglasim zopet, gotov si vspeha!

Hribolazec.

Pevsko in bralno društvo »Zastava« v Lonjerju bo imelo svoj letni občni zbor v nedeljo dne 16. decembra 1900 v prostorih krčme »Konsumnega društva«. Začetek ob 4. uri popoldne. Na dnevnem redu bo: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika o društvenem delovanju. 3. Volitev odbora. 4. Eventuelni nasveti. 5. Pevska zabava.

Razpisan štipendij. Iz ustanove Okorn-Cosneck je razpisan štipendij letnih 330 K za uboega dijaka lepega vedenja, pristojnega v Trst ali okolice ter bivajočega ravnatom. Dotičnik bo ta štipendij užival za časa gimnazijskih in vsučiliščnih nauk. Prednost imajo sorodniki ustanoviteljice, ge. Jelene udove Okorn rojene Cosneck, umrle 15. januarja 1892, ali pa njenega soproga Martina Okorna pok. Mihaela. Štipendij podeli e. kr. namestništvo tržaško na predlog tuk. magistrata. Prošnje je vložiti na magistrat do 10. januarja 1901.

Objava e. kr. poštnega in brzojavnega ravnateljstva v Trstu. Ozirom na množični se vožno-poštni promet o božični dobi, opozarja se slavno občinstvo posebno na sledeče:

Radi izredno pomnoženega tovarnega prometa v tej dobi priporočajo se, da se poštnih pošiljatev, ako se hoče, da jih naslovljene pravčasno dobi, ne oddaje na pošto se le prav zadnje dni pred Božičem, marveč že nekaj dni poprej.

Posebno pozornost naj se obrača na to, da so pošiljatve dobro zavite in zaprte ter da je naslov na istih dobro pričvrščen. Za male pošiljatve z manjšo težo (do 3 klg), katerih vsebina ne trpi vsled pritiska in ne izpušča masčobe ali vlažnosti in ki niso namenjene daleč, zadostuje, da so v močan papir zavite in z vrstico povezane. Veče in težje pošiljatve, potem take, ki se pošiljajo v oddaljene kraje, in slednjič one, v katerih se nahajajo predmeti, ki se lahko razbijajo, ali ki puščajo masčobo ali vlažnost, morajo biti ozirom na vsebino, obsežnost, težo in vrednost, saj večkrat zavite v močan papir ali močno platno, oziroma morajo biti v košaricah, zabojčkih itd. — Zaklopnice (škatle) iz lepenke (Pappe), osobito takozvani poštni kartoni, so dovoljeni, če nimajo na sebi znakov poškodb.

Divjačina, ki ne krvavi več, sme se pošiljati posamično nezavita. Pošiljatve z vsebino, ki se lahko razbije, označiti je na zavoj razločno in sè znamenjem stekla.

Pri pošiljativah z lahko poškodljivo vsebino, priporočajo se na spremnici dostavek »se naglo pokvari«, na kateri dostavek naj se opozarja s podčrtanjem z modrim ali rdečim svinčnikom.

Zavitek mora biti tako trdno zaprt, da se brez poškodovanja zapore ne more do vsebine. Pošiljatve brez vrednosti ali v vrednosti pod 400 K, v obče ne trebajo biti zapečateni, če so le zadostno osigurane po zapori potom lepila, pečatnih znakov itd. pri poštnih torbah, kovčkah in zabojih potom zaprtih ključavnice, pri sodih z dobrimi obroči, ali po nedeljivosti vsebine same. — Pošiljatve v vrednosti nad 400 K pa, kakor tudi vse pošiljatve sè zlatom, srebrom, gotovino, vrednostnimi papirji, pečatinami ali praviimi čipkami morajo na koncu zavoja biti tolikrat in tako zapečateni, da se zavoj ne more odpreti brez poškodovanja pečatov. Ako je zavitek s čim povezan, tedaj mora biti poveza tako pritrjena, da se je ne more odstraniti, ne da bi se pokvaril pečat. Razločen odtisek pečata, s katerim je pošiljatev zaprta, pridejati tudi jepoštni spremnici. Vsako vožno-poštno pošiljatev je, brez ozira na pridejano poštno spremnico, opremiti z naslovom, to je: vsaj z imenom in priimkom naslovljenčevim in s krajem, kamor je pošiljatev namenjena oziroma je označiti okraj, ulico in hišno številko; če le mogoče, naj se napiše naslov na zavoj sam; kjer to ne gre, pri pošiljativah, katerih ni treba pečatiti, pa na list papirja, ki mora biti celoma prilepljen na pošiljatev. Samo pritrjenje s pečatnim voskom ne zadostuje. Pri pošiljativah, na katerih se ne da pisati in tudi papirja ne prilepiti (n. pr. nezavita divjačina), napiše naj se naslov na kos lepenke (Pappen-deckel), snjja, lesa ali sicer kake trdne tvarine, ki se priveže potem na pošiljatev z močnim sukancem ali vrvice.

(Zvršetek pride.)

Izpred porotnega sodišča. Na večerajšnji razpravi porotnega sodišča je bil 56-letni vrvar in dinar Anton Ponta zaradi tatvine hranilne knjižice, glaseče se na 572 K, potem radi tatvine gotovine v znesku 30 K in več vrednostnih predmetov ter zaradi poskušene uloma in več prestopkov obsojen v 6 let težke poostrene ječe, po kateri kazni ga oddajo v prisilno delavnico.

Ranjen gostilničar. 30-letni mizar Paskval Bonacorso iz Italije je stanoval s svojo »drago« in malim otrokom več časa v hotelu »Nazionale« ter je ostal na dolgu z večim zneskom. Gostilničar, g. Srdarović, je neke predmete, last Bonacorsovo, obdržal v zastavo. Ko je Bonacorso večeraj hotel imeti svoje reči, ne da bi plačal, kar je dolžan, nastal je med njim in med gostilničarjem prepir, tekem katerega je Italijan Hrvat suhil v prsi — nož ter ga nevarno ranil. G. Srdarovića so spravili v bolnišnico; Bonacorsa so aretirali.

Požvinjen soprog. 24-letni Ivan Vatovec je še le malo časa poročen z Marijo Čergolj, ki je žnjim skoro iste starosti. Takoj po poroki sta se mlada zakonska večkrat prepirala, bogve zakaj. Večeraj popoldne se

je vršil zopet tak vznemirljiv prizor; mož je razbijal, sekal z nožem po obleki in žena je zbežala, da bi se skrila v vinogradu. Mož je letel za njo ter začel s teškim kladivom udrihati po glavi nesrečnice, da se je zgrudila v lastni krvi na tla. Na njeno upitje so prišli sosedji in zločinec je zbežal proti vodnjaku ter skočil vanj. Kmalu pa se je skesal ter začel klicati na pomoč. Rešili so ga iz vodnjaka, zbežal je, kakor nekdanj Kaja, a pozneje se je javil sam redarstvu. Nesrečno ženo so spravili v bolnišnico ter jo sprejeli v IV. oddelek. Ni upanja, da bi okrevala od groznih poškodb.

Zastrupil se je danes ponoči 32-letni Viktor Grabar, trgovski agent v ulici Giulia št. 55 v vrtu pri svojem stanovanju. Pil je fenilno kislino ter umrl takoj. Grabar je bil rojen v Trstu ter je zapustil 5 otrok.

Prošnja. Onega, ki je na Miklavžev večer pri sv. Ivanu zamenjal belo-črno svileno ruto, prosimo, naj jo pošlje v Nadliškovo hišo pri sv. Ivanu.

Dražbe premičnin. V soboto, dne 15. decembra ob 10. uri popoldne bodo vsled naredbe tuk. e. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v ulici Sanità št. 13. oprema v zalogi, svetilke, železna blagajna in aparati na plin. v ulici della Sorgente št. 1, hišna oprava; v ulici Vespucci št. 1, les in zidarsko orodje; v ulici Solitario št. 12, hišna oprava; v Semminario št. 2, in v ulici del Ponte, hišna oprava; v ulici Madonnina št. 2, konjska oprema in voz; v ulici Stadion št. 3, hišna oprava.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 10.7, ob 2. uri popoldne 14.0 C°. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 769.0. — Danes plima ob 4.9 predp. in ob 4.54 pop.; oseka ob 11.6 predpoludne in ob 10.21 popoldne.

Občni zbor možke podružnice družbe sv. Cirila in Metoda pri sv. Ivanu se je radi volilnega shoda, ki ga prihodajo nedeljo priredi polit. društvo »Edinost«, odložil na drugo nedeljo dne 23. t. m.

Ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu opozarja na izredni občni zbor, ki bo v nedeljo dne 16. t. m. ob 4. uri popoldne v otroškem vrtu v Rojanu. Prosimo posebno rojanske rodoljubkinje, da se vse udeležijo tega zborovanja.

Vesti iz ostale Primorske.

× Sličice z volišča v Škofiji. Hrvatini Ivan pok. Ivana po domače Morigera je volil za očeta, ki je mrtev.

Maršan (Marsich Andrej) iz Kopra je rekel Postojni: Pojdi ven od tukaj, ti si nezaupljiva oseba! — Zadnjič si izdal nas, sedaj izdajša naše nasprotnike!

Tako plačuje svet — po zaslugah!

× Spoznavajmo se! Iz okolice koperske nam pišejo: Na Miljskem hribu imajo prav dobro izvežbano godbo! Kedo bi si bil mislil kaj sličnega? O priliki, ko smo pri Božičih imeli mal shod, je nastopila ta godba in sicer v veliki dvorani gospoda krčmarja Božič Antona. Kakor godba nas je presenčilo tudi to, da smo tam našli toli lepo krasno dvorano (po velikosti se lahko meri z redutno dvorano) z galerijo za godbo!

Godbo poučuje neki bivši godec vojne mornarice. Ista svira več krasnih komadov, med katerimi tudi ono o naših istrskih sokolih Spinčiću, Mandiču in Laginji!!

× To so jezikoslovci! Na volitvi v Spodnji Škofiji je prišel volit naš možak Gregorič Josip od Josipa. Vprašali so ga, kako da se kliče. Povedal je ime in priimek, ali volil ni! Poslušajte pa, kaj se mu je reklo od strani volilne komisije! Reklo se je: »Vi ne morete voliti, ker se kličete Gregorič, tu pa stoji zapisano Gregorich — to je, vi ste rekli, da se pišete s trdim č, tu pa stoji mehki č!!

Nič ni pomagalo, ča je naš mož dokazoval, da se ne more z gotovostjo določiti, s kakim č ali é se to ali ono ime izgovarja ter da Lah! pišejo za naša č ali é vedno le »ch«. «Osar tutto»!

× Prav mu bodi! Pišejo nam: Pred 3 leti, oziroma, ko so bile zadnje volitve za državni zbor, je Postojna Albin iz Spodnje Škofije podpiral našega kandidata. Ta mož ne zna našega jezika, da - si se imenuje — Postojna, in je bil v prejšnjih časih vedno naš in našega naroda nasprotnik. Mož si je tako opomogel v Škofijah, da je danes eden najbogatejših v teh krajih!

Štiri Škofije (vasi), Dekani, bližnje vasi z Miljskega hriba, Plavje in razni popotniki so bili, ki so mu nanesli na kup lepo premoženje! Česar bi ne storil noben gospodar, to je storil Postojna! Obrnil je namreč hrbet vsem onim, ki so ga združeno podpirali in se vrgel v naročje koperčanske gospode! Ta mu more pač dati za hip kako nagrado, ali ne more ga rešiti posledic — nepremišljenega — koraka njegovega. Sinovi tega Postojna znajo govoriti lepo slovenski jezik, a so istotako, ako ne še bolj zagriženi — proti nam. Naši vrli narodnjaki iz vseh gori omenjenih vasi sò že sklenili, kaj in kako jim je urediti svoje razmerje do g. Postojne! Mi jih nočemo učiti ničesar, ker smo se prepričali, da so možje — zdroeli možje, samo priporočamo jim — naj ostanejo pri sklepu!

Vesti iz Štajerske.

Promocija. Dne 2. t. m. je bil na graškem vseučilišču promoviran doktorjem prava koroški Slovenec g. Ferdo Müller iz Borovelj na Koroškem.

— Posojilnica v Ljutomeru je nakupila za bralno društvo za ljutomersko okolico celo v 12 knjigah lično vezano A. Gabersčekovo »Slovansko knjižnico«. Posnetanja vredno in — potrebno.

Vesti iz Koroške.

Slovenski odpadnik-nemško-nacijonalni kandidat. Koroški nemški nacijonalci so predlagali kandidatom — a menda ne soglasno — slovenskega odpadnika, znanega Tevžeta Oraša p. d. Oštinkak. Ta mož je svoje delovanje sam označil tako-le: Vsaki čas je stal na strani nemških nacijonalcev in se potegoval za nemške koristi... v veselju in žalosti bo vstrajal pri nemškem narodu... In »K. N.« pišejo o njem: »Oraš je za nemško stvar že dobro služil in ne zasluzi nevaležnosti Nemcev. Orašu se je posrečilo, da je občno Vernberg, katere župan je, ohranil v nemškem gospodstvu, kar ga je stalo že mnogo bojov s klerikaleci. Brez njega bi bilo poslanstvo za beljaški okraj že večkrat (za nemške liberalce namreč) izgubljeno.« Slišijo se o Orašu tudi manj laskavi nemški glasovi, a ta nevaležnost g. Oraša gotovo ne bo motila v vstrajanju na »strani nemških nacijonalcev«. Sicer pa mož sam priznava, da je — »bindišar«... No, tudi to mu absolutno ne moti nemčurskega sna... So pač taki ti naši narodni — odpadniki!

Brzojavna poročila.

Knez Radolin na Dunaju.

DUNAJ 13. (K. B.) Poslanik knez Radolin je na svojem potovanju prispel semkaj ter je oddal v ministerstvu za vnanje stvari svojo posetnico za grofa Goluchowskega.

Iz nemškega parlamenta.

BEROLIN 13. (K. B.) Državni zbor je danes dovršil prvo posvetovanje o proračunu ter se odgodil do 8. januarja 1901.

Spor med Portugalsko in Nizozemsko.

LIZBONA 14. (K. B.) Portugalski poslanik in Haagu je večeraj prispel semkaj; sprejela sta ga minister predsednik in minister za vnanje stvari.

Nesreča na Zapadni reki.

HONGKONG 13. (K. R.) Reuter javlja: Iz Kantonu poročajo: V bližini Hokoua na Zapadni reki je z nekega parnika padel neki potnik v vodo. Ljudje so drli na dotično stran parnika, ki je vsled tega zgubil ravnotežje ter se prevrnil. Od 400 potnikov jih je 200 utonilo.

WASHINGTON 13. (K. B.) Reuter javlja: Glasom zadnjih vesti iz Pekinga je Anglija pripravljena podpisati mirovne pogoje ter zahteva oziroma predlaga le male spremembe, ki ne nasprotujejo načelom, katerih se držijo Zjedinjene države. S stališča poslednjih ni bitstvene zapreke za skorajšnji sklep nagodbe.

Ustaja na Kitajskem.

HONGKONG 12. (K. B.) Reuter javlja: Po mestu je nabitih mnogo hujskajočih lepakov, ki naznanjajo, da se hočejo tajna društva januarja meseca združiti ter prepoditi sovražnika.

WASHINGTON 13. (K. B.) Reuter javlja: Glasom doše brzojavke so pogajanja velevlasti glede skupne note, ki jo dopošljejo Kitajski, dospela do zadovoljivega uspeha. Vse vlade so se zjediniše glede besedila te note. Pravijo, da pogoji, ki jih hočejo s to noto staviti Kitajski, v bitstvu odgovarjajo za-

htevam, kakor jih je označil nemški državni kancelar grof Bülow dne 19. novembra v nemškem državnem zboru.

LONDON 14. (K. B.) Listu »Daily News« javljajo iz Shangaia dne 13. t. m.: Tukajšni britanski generalni konzul je menenja, da dobivajo podkralji pokrajine Yangtse vedno več upliva na cesarski dvor. Njih čete so poslani v varstvo cesarjevo, kar bo njih upliv le še pomnožilo. Tudi okolnost, da se Tungfusiang ne nahaja več v Singanfu-u, kaže na to, da se je položaj zboljšal.

LONDON 14. (K. B.) Brzojavka »Standarda« iz Shangaia z dne 14. t. m. pravi, da je Čangčitung prejel vest, da se je cesarica izrazila, da sprejme sledeče pogoje miru: Povrnitev cesarja v Peking kakor hitro mogoče; plačilo odškodnine v znesku 50 milijonov funtov šterlinov; ustanovitev straž po 2000 mož za vsako tuje poslaništvo ter uvedenje tujih svetovaleev, po eden iz vsake države, za vsako kitajsko pokrajino.

LONDON 14. (K. B.) Glasom brzojavke lista »Morning Post« iz Pekinga z dne 12. t. m. se predlogi, ki jih je stavil ruski poslanik, prvi hip odlikujejo po velikih milobi. Ako se jih pa pogleda natančneje, opaziti se mora prizadevanje, da bi se pokazalo kakor malenkostna vsa vprašanja, ki so za ostale velevlasti velike važnosti, a se Rusije skoro ne tičejo.

Vojna v južni Afriki.

ADELADEIDE 13. (K. B.) Reuter javlja: Vlada je sprejela brzojavko Kitchenerjevo, s katero prosi, naj bodo ranjeni lovci, ki so že ozdraveli, pripravljani, da se vrnejo v južno Afriko.

CAPSTADT 12. (K. B.) Danes so uradoma proglasili imenovanje Sira d. Milnerja upraviteljem za oranjsko naselbino in Transvaal.

Trgovinske vesti.

Budimpešta 13. Pšenica za oktober K. — do — Pšenica za april 1901 K. 7.41 do 7.42 K. Rž za oktober K. 7.50 do 7.59 Rž za april K. 7.17 do 7.19 Oves za oktober K. — do — Oves za april K. 5.58 do 5.59 Koruza za september — do — Koruza za oktober — do — Koruza za maj 1901 K. 4.88 do 4.89

Pšenica: ponudbe zadostne, povpraševanje skrajnje pičlo. Prodaja nekaj tisoč m. st. nespremenjeno. Vreme; megla.

Hamburg 13. Trg za kavo. Santos good average za december 31.75, za mare 32.75 za maj 33.75 za september 33.75 Denar.

Hayre 12. Santos good average za november po 50 kg. Fres. 40.—, za mare po 50 kg Fres. 40.50

Dunajska borza dne 14. decembra.

	danes	večeraj
Državni dolg v papirju	98.50	98.50
„ „ v srebru	98.11	98.05
Avstrijska renta v zlatu	118.30	118.35
„ „ „ „ kromah 4%	98.40	98.45
Kreditne akcije	670.75	671.50
London 10 Lsr.	240.20	240.25
20 mark	23.53	23.52
Napoleoni	19.15	19.16
100 italijanskih lir	90.75	90.65
Cikiai	11.34	11.34

Prva slov. zaloga pohištva
iz odlikovanih in svetovnoznanih tovarov v Solkanu in Gorici
Antona Černigoj-a
se nahaja
v Trstu, Via Piazza vecchia (Rosario) št. 1.
(na desni strani cerkve sv. Petra).
Konkurenca nemogoča, ker je blago iz prve roke.

Zaloga in tovarna
pohištva vsake vrste
od
Alessandro Levi Minzi v Trstu.
Piazza Rosario 2. (šolsko poslopje).
Bogat izbor v tapetarjih, zrcalih in slikah. Ilustriran cenik gratis in franco vsakemu na zahtevo.
Cene brez konkurence.
Predmeti stavijo se na brod ali železnico brez da bi se za to kaj zaračunalo.

Dunajska filjalka
Hranilne vloge na knjižice s 4%.
 Menjalnica, borzno posredovanje, posojila na vrednostne papirje, menični eskompt, vinkuliranje in razvinkuliranje obligacij.

Živnostenska banka

na Dunaju, I., Herrengasse 12.

Glavnica v akcijah 20.000.000 K.
 Reservni zaklad nad 7.000.000 K.
 Centrala v Pragi.
 Podružnice v Brnu, Plznu, Budejovicah, Pardubicah, Taboru, Benešavi, Iglavi, Moravski Ostravi.

NAJLEPŠE PRAZNIČNO DARILO!
 V NOBENI SLOVENSKI HIŠI SE NE BI SMELE
 POGREŠATI ○○○○○○○○○○○○

POEZIJE
 DOKTORJA
 FRANCETA
 PREŠERNA
 UREDIL SKRIPT. L. PINTAR

ILUSTRIRANA IZDAJA, SEŠITA 5 K, V PLATNU VEZANA 6.40 K, V USNJU VEZANA 9 K. NATISNILA IN ZALOŽILA IG. PL. KLEINMAYR & FED. BAMBERG V LJUBLJANI
 •• DOBIVAJO SE PO VSEH KNJIGOTRŽNICAH ••

Zaloga

olja in kolonijalnega blaga.

Podpisani ima čast javiti slavnemu občinstvu, da ima v

ulici Ghega št. 11. v Trstu veliko zalogo od navadnega do najfinejšega olja, kisa, mila, kave, sladkorja, riža itd.

Bogat izbor mila za perilo. Prodaja na drobno in na debelo ter prevzema poštno pošiljatev od 5 kg. naprej proti povzetju.

Za mnogobrojne naročbe se toplo priporoča udani

Alojz Trevisan.

FILIJALKA

c. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vrednostnih papirjih na	V napoleonih na
4-dnevni izkaz 2 1/4%	30-dnevni odkaz 2 1/2%
30- " " 3 3/4%	3-mesečni " 2 1/4%
	6- " " 2 1/2%

na pisma, katera se morajo izplačati v sedanjih bankovih avstrijske veljave, stopijo nove obrestne takse v krepst z dnem 24. junija, 28. junija in odnosno 20. avgusta t. l. po dotičnih objavah.

Okrožni oddel.

v vredn. papirjih 2% na vsako svoto. V napoleonih brez obresti.

Nakaznice

na Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropicke, Reko kako v Zagreb, Arad, Bielitz, Gablonz, Gradec, Sibinj, Inomostu, Czovec, Ljubljano, Linc, Olomcu, Reichenberg, Saaz in Solograd, brez troškov.

Kupnja in prodaja

bitku 1% provizije. Inkaso vseh vrst pod najumestnejšimi pogoji.

Predujmi.

Jamčevne listine po dogovoru. Kredit na dokumente v Londonu, Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po jako umestnih pogojih. Kreditna pisma na katerokoli mesto.

Vložki v pohrano.

Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke italijanske v italijanskih frankih, ali pa po dnevnem kursu.

sprejemajo se v pohrano vrednostni papirji, zlati ali Seberni denar, — inozemski bankovci itd. po pogodbi

Blag. gosp. **Gabrijel Piccoli**
 dvorni založnik Nj. Svetosti papeža Leona XIII.
 v Ljubljani.

Podpisane si usoja naznaniti Vašemu blagorodju, da se je doposlana mi tinktura za želodec rabila z dobrim vspehom pri želodnem ter črevesnem kataru kakor tudi v boleznih na jetrah in obistih. GRADEC, dne 2. februarja 1897.

Bolnišnica usmiljenih bratov

Provincijal: F. Emanuel Leitner, višji zdravnik.
 Blag. gosp. **Gabrijel Piccoli**

Ljubljana.

Ze mnogo časa svetujem vsem onim, kateri trpijo na bolečinah v želodec in nerednostih v črevesih, da uporabljajo Vašo izvrstno želodčno tinkturo, kojo sem jaz sam uporabljal s prav izvrstnim vspehom. Z odličnim spoštovanjem Momjan (Istra), 6. oktobra 1900.

Don Peter Franceschini, duhoven.

„Ljubljanska kreditna banka“
 v Ljubljani

Spitalske ulice št. 2.

Slovenci!

Voščilo (Biks)

v korist družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je najboljši na celem svetu. Ta biks da brez truda in hitro najlepši blišč ter vzdrži usnje mehko. ○○○

Slovenke!

Zahtevajte to voščilo v vseh prodajalnicah!

Glavno zalogo ima

Jvan Drufovka, zaloga usnja in tovarna podplatov v Gorici.

Na drobno ga prodajajo v Trstu sledeči gg. trgovci. M. Milonig, ulica Ghega 4; Zgur & Popatnik ul. Poste nuove 5; Hanibal Škerl ul. Pilone 4; Al. Plešničar ul. Giulia 25; Jak. Bambič ul. Giulia 7; Josip Kranjc ul. Media 13; Andrej Urđih ul. Stadion 5; Ant. Godnik ul. Nuova; Jos. Kočjančič ul. Barriera 19; I. Prelog ul. Bosco 2, I. Kramer Rojan pri cerkvi 1; Iv. Tomazič ul. Molln a vento 5.

Kathreiner

je samo pravi v znanih

Kathreinerjevih zavojih!

Zatoraj nikoli v odprtih ali v drugih za prevranje računajočih ponarejenih zavojih.

Kathreiner Kneippova sladna kava

je najokusnejša, kakor tudi edino zdrava in zraven tega najcenejša primes k bobovi kavi.

Kathreiner Kneippova sladna kava

bode z veseljem in z vedno raztočem učinkom v stotisoč družinah použita.

Kathreiner Kneippova sladna kava

je tam, kjer se zavoljo zdravja bobova kava prepove, najboljši nadomestek.

M. AITE

Trgovina manifakturnega blaga

Trst. — Via Nuova — Trst.
 vogal Via S. Lazzaro št. 8.

Čast mi je javiti slavn. občinstvu in cenj. odjemalcem, da sem prejel bogat izbor raznovrstnega blaga za jesen in zimo in sicer: sukno za moške in ženske obleke. flanelo, barvan in bel barhent, piket za perilo, maže od volne in bombaža, odeje s podvleko ali volne itd. Bogata zaloga raznovrstnega perila na meter, nadalje srajce, ovrtniki in ovrtnice najnovejše mode, namizni beli in barvani prti; bela in barvana zagrinjala na meter ali izgotovljena.

Drobnarije za krojače, kitničarke in šivilje ter raznovrstni okraski za ženske obleke.

Naročbe za moške obleke po meri z največjo očnostjo in natančnostjo.

Velik izbor blaga za zastave in narodnih trakov za društvene znake.

Vse po najnižjih cenah.

Nadejaje se tudi v prihodnje podpore cenj. odjemalcev in sl. občinstva, beležim se najljubneje M. Aite.

Pekarna

„Pri domači pekci z Grete“

se nahaja v

Trst. — ulici Riborgo št. 15 — Trst.

Priporoča svojim rojakom v mestu in sosebno svojim starim odjemnikom trikrat na dan svež kruh in razno drugo fino pecivo.

Jabolka

najfinejše vrste
 100 kg. 8 gld.

uižje vrste 5 gld. nefrankovano, po povzetju pošilja

J. Razboršek

Šmartno pri Litiji (Kranjsko)

Posojila na vrednostne papirje proti nizkim obrestim.
 zavarovanje proti kurznj izgubi.
 Promese k vsem žrebanjem.

Važno za vsakega!

Razprodaja!

Po nečuvno nizki ceni se dobi za samo

2 gl. 95 nč.

krasna garnitura obstoječa iz

14 krasnih dragocenih predmetov in sicer:

- 1 ura od niklja, Anker remont. (na željo tudi posrebr.) z lepo razrezljanim pokrovom, točno urejena s 3 letnim jamstvom in škatljico.
- 1 krasna goldin ali nikljasta okropna veržica s privesom. Pariški sistem.
- 1 goldin-igla, za kravate z imitir. briljanti.
- 1 par gumbov za manšete, znamka »Garantie«.
- 1 garnitura (5 komadov) gumbov za srajce in ovrtnike.
- 1 par uhanov iz pristnega srebra, uradno-puncir.
- 1 goldin prstan s krasnim kamenom.
- 1 žepno ogledalo v etviju.

Vseh 14 krasnih in vrednostnih predmetov z uro Anker-Remont. vred pošilja le za 2 gl. 95 nč. s povzetjem ali po naprej poslanem denarju, tvrdka

BRÜDER HURVIZ

Krakovo - Stradom 17. - Krakovo

Neodgovorjajoče sprejem v 8 dneh nazaj in povrnen denar, vsled česar nima kupec nikakega rizika. Bogato ilustrovani cenik raznovrstnih dragocenosti brezplačno in franko.

Razprodajalci in agenti se sprejemajo.

Vsak kupec vdobi v dar brezplačno krasen žepni album s 15 razglednicami mesta Krakovo.

Zaloga pohištva in ogledal

RAFAELA ITALIA

TRST — Via Malcanton št. 1 — TRST

Zaloga pohištva za jedilnice, spalnice in sprejemnice, žimnice in peresnic, ogledal in železnih blagajn, po cenah, da se ni bati konkurence.

100 do 300 goldinarjev

zamorejo si pridobiti osebe vsakega stanu v vsakem kraju gotovo in pošteno, brez kapitala in rizika z razpečevanjem zakonito dovoljenih državnih papirjev in srečk. Ponudbe pod naslovom Ludwig Oesterreicher v Budimpešti, VIII Deutshegasse, 8.

Najboljši in najpopolnejši

glasovirji (pianini)

se vkrpijo najceneje proti takejšnemu plačilu ali na mesečne obroke od 16 kron više (tudi na deželo) neposredno pri tovarnarju

HENRIK BREMITZ-u

c. kr. dvornem založniku glasovirjev (pianinov) v TRSTU, Borzai trg št. 9.

Svetovna razstava v Parizu 1900 »Srebrna kolajna«, ki je najvišje odlikovanje Avstro-Ogerske za pianoforte.

Nikdar več

v življenju!!

365 važnih komadov

za samo 3 K 60 h.

1 krasna pozlačena ura z lepo veržico z jednoletno pisмено garancijo; 6 finih žepnih robcov, belih ali barvastih; ovrtnica z orijentaliskimi biseri; najlepši ženski nakit; 1 lep moški prstan z imitiranim lahntnim kamenom, tudi za dame; 1 garnitura manšetnih in srajčnih gumbov iz double-zlata, vsi s patentnim zaklopom; 1 krasen smodkin nastavek z jantarjem; 1 fl. žepni nož; 1 komad dišečega toaletnega mila; 1 usnat portmoné; 1 toaletno zrcalo z etujem; 1 par boutonov z imit. briljantom, prav dobro ponarejenim; 1 večna beležnica; 20 predmetov za dopisne potrebe in še 265 raznih stvari, neobhodno potrebnih v hiši, gratis.

Vse skupaj z uro, ki je sama tega denarja vredna, velja le 3 K 60 h.

Razpošilja proti povzetju

Nova krakovska razpošiljalna tvrdka

F. WINDISCH

Krakov No. IX/16.

Za neugajajoče se vrne denar.

Sprejemanje denarnih vlog na vložne knjižice, na tekoči račun in na girokonto s 4 1/2% obrestovanjem od dne vloge do dne vzdiga. Eskompt menje najkulantneje. Borzna naročila.